

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac téren 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV évfolyam 102 sz
1935. APRILIS 12.

Péntek

Elulaztak Stresába a francia és angol államférfiak

A csütörtöki tanácskozásokon a római német nagykövet is részvesz. „Uriemberi” megállapodás jön létre Franciaország és a Szovjet között

Páris, április 10.

Flandin francia minisztereinek és Laval külügyminiszter ma délután fél 11 órakor vonaton utnak indultak Stresa felé. Ma este indultak utnak Londonból repülőgépen MacDonald angol minisztereinek és Simon angol külügyminiszter is.

A londoni Daily Mail azt a szenzációt közli, hogy csütörtökön megjelenik Stresában a római német nagykövet is, aki bár nem vesz részt az értekezleten, de szoros érintkezésben marad Aloisi báró olasz külügyi államtitkárral aki Mussolini kíséri el útjára. Mussolini egyébként csak csütörtök reggel érkezik Stresába és egyenesen az Isola Bellára megy, ahol fogadni fogja az angol és francia miniszterelnököket.

A Daily Mail szerint a strésai egyezmény két részből fog állni:

1) Egy egyetemes szerződés, amely kimondja, hogy valamennyi aláíró állam elismeri a Népszövetség bíráskodását politikai természetű kérdésekben.

2) A strésai egyezmény második része lehetővé teszi az aláíró államoknak, hogy a kölcsönös segélynyújtás elvén egyezséget kössön.

Streza, április 10.

Strezában már nagyban folynak az előkészületek és több száz ember dolgozik a város megújításán. Az állomás épületét márvánnyal borították be, az első osztályú váróteremből fogadó terem varázsolta elő és mindenütt folyik a lázas munka. A Lago Maggiore partján virág sétány van, az utcák ünnepi díszben várják az előkelő vendégeket. A leglátványosabb munka természetesen a Boromeo kastélyban folyik, ahol Mussolini száll meg s ahol a konferencia lezajlik. A kastély zenetermét, a tanácskozások színhelyét, konferencia teremnek keresztelik át, a tárgyalások emlékére.

Olasz körökben egyébként már nagyobb fontosságot tulajdonítanak a konferenciának, mint az első időkben és a pesszimista hang helyett erős bizakodás fut át az olasz közvéleményt és sajtót. Azt hiszik, hogy nemcsak

a német fegyverkezések kérdésében sikerül közös álláspontot jutni, hanem a többi európai kérdésekben is megállapodásra jutnak.

Az olasz felfogás teljesen ismeretlen, mert

Mussolini még nem nyilatkozott és olasz körökben is elzárkóznak minden felvilágosítás elől. Ujabb hírek szerint a francia és angol delegátusok is a Boromeo kastélyban szállnak meg, ahol rajtuk kívül még Starace, a fascista párt főtitkára is helyet kap, aki első ízben vesz részt nemzetközi tanácskozásokon.

Mussolini kedd délelőtt meg is érkezett Stresába.

Mint Párisból jelentik, a tegnapi minisztertanácsos mindenben leszögezték a francia álláspontot és mint egyes lapok írják, különösen az angol kormány magatartása kellett érdeklődést.

A Gazeta del Popolo szintén foglalkozik a strésai értekezlettel és megállapítja, hogyha Olaszország csatlakozik is valamely formában az egyezséghez, nem fog beleegyezni abba, hogy Németország ellen jöjjön

létre szerződés, bár nem hagyja azt sem, hogy Németország világpolitikai kérdésekben csak saját útján menjen.

Páris, április 10.

A Szovjet párisi nagykövete átadta Lavallak Litvinov táviratát, melyben a külügyi népbiztos hozzájárul a francia javaslathoz. A francia részről tett javaslat szerint

Franciaország és a Szovjet ugynevezett „uriemberi megállapodást” kötnek Litvinov távirata bizonyos fokban elébevalavallak moszkvai útjának. Egyes francia lapok arról tudnak, hogy az oroszok és a franciák általános megállapodást kötnek, amely csak megelőzi a részletes megállapodást. A két hatalom fejlesztja majd a Népszövetséget, hogy a népszövetségi alapokmány 10-ik, 16-ik és 17-ik cikkelyeinek megerősítésére tegyen nyilatkozatot.

Szombaton bezárul a parlament ülősszaka

A Skoda-vitára csak nyáron kerül sor

Bucuresti, április 10.

Jóllehet a parlament ülősszakát április 21-ig hosszabbították meg, az ülősszakot minden körülmények között április 13-án bezárják. Ha addig nem készül el a Skoda-

bizottság javaslata, úgy az ügyet csak a nyári szesszió idején vitatják meg.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány intenciója ez, amely kompromisszumot akar kötni a nemzeti-parasztpárttal és elsimítani a Skoda-ügyet.

Budapest déli kerületében győzött a kormánypárt

A Rassay-párt és a szociáldemokraták két-két mandátumot kaptak

Budapest, április 10.

A déli kerület választási eredményei kedd este tíz órakor váltak ismeretessé. Eszerint leadták összesen 99,619 szavazatot, s ebből 2908 volt érvénytelen. A szavazatok így oszlottak meg: Wolff párt 27,809. Szociáldemokraták 23,470. Rassay 15,358 Nemzeti Egység pártja 30,173

Az osztó szám 9681 és így a nemzeti egység pártja 3, a keresztény gazdasági párt (Wolff) 3, Rassayék és a szocialisták pedig két-két mandátumot kaptak.

Az északi kerületekben még folyik a szavazatok összeszámlálása és így csak este felé válnak ismeretessé az eredmények.

A husvéti 300 nyereményes tombola 14. száma

Kisorsoltuk a tavaszi tombola harmadik száz nyereményét is

Vásárnap közöljük a szerencsés nyerők névsorát.
Mindenki készüljön az autó-tombolára

A tegnapi napon megtartottuk a 300 nyereményes nagy tavaszi tombolánk utolsó sorsolását. Ez alkalommal ismét száz olvasónk jutott értékesnél értékesebb nyereményekhez. A szerencsés számokat alább közöljük:

Női tavaszi kabátot nyert: 4754 5762
6815, 6427 5298 2187 476 4872
Férfi öltönyt nyert: 6276 1289 1231
Férfi trenchkot nyert: 4613 2539 1147
Fü ruhát nyert: 3134 1808
Férfi cipőt nyert: 8607 9468 5688 5539
Női cipőt nyert: 9014 2013 2471 3466
8913 8747

Női ruhaanyagot nyert: 1182 2737 1634
10 méter vásznat nyert: 6577 9213
14 karátos arany töltőtollat nyert:
8147 1529 3861 2580 6952 5473

Svájci zsebórát nyert: 1574 6726 9409.
3693 1283 5289 5707 3889

Női harisnyát nyert: 9395 8409 3469
Férfi zoknit nyert: 1251 9182

6 drb női zsebkendőt nyert: 4393 7286
1630

6 drb férfi zsebkendőt nyert: 5125
6541 629

Regénysorozatot nyert: 5817 8723 6753
1 doboz finom levélpapírt nyert: 5775
3252 2366

2 drb férfi nyakkendőt nyert: 4306
5286 8915

2 kg zsírt nyert: 2105 3704 399

5 kg lisztet nyert: 764 6301 442 8581
2 kg cukrot nyert: 4401 1937 5338
4786 380.

Kölni- puđert nyert: 95 2493 7321 5082
2479 7726

Női pullovert nyert: 8468 1651 8536,
7293 5962 5522 3403

Férfi pullovert nyert: 5869 6572 9301
9734 53 9231

Virágvázát nyert: 7477 2012 6222 2189

Kiadóhivatalunkban már többen jelentkeztek a nyeremények átvételére, amelynek során rendkívül megható jelenetek látszódtak le. Megnyugcással tapasztaltuk, hogy a szerencse olyanokra mosolygott, a kik valóban érdemesek rá. Kérjük a szerencsés számok tulajdonosait, hogy sorsjegyeikkel együtt jelentkezzenek a nyeremények átvételére végett kiadóhivatalunkban. — Lapunk vasárnapi számában közöljük a szerencsés nyerők névsorát.

Itt említjük meg, hogy olvasóink körében most folyó páratlan aranyu autó-tombola-akciónk iránt. Most már mindenki gyűjtse szorgalmasan ezen tombola szelvényeit, hogy résztvehessen a sorsoláson, amelynek során ismét háromszáz olvasónk részesül a nyereményekben. Ezek között első helyen áll a négyüléses Overland-Whippet márkájú személyautó.

SACUENII HIREK

— Valakinek meg kell fizetni a 370.000 lejes büntetést. Nemrég közöltük, hogy Sacuenin a csendőrség a határőrökkel karöltve sikeres nyomozást végzett a nagyobb aranyu selyemcsempészséről rántotta le a leplet. Egy Pápai János nevű magyarországi illetőségű csempészt is elfogtak és az oradeai ügyészségi fogházba szállították. Pápainak az apja történetesen Sacuenin lakik. Most aztán a napokban váratlan fordulat történt ebben a dologban. Pápai édesapja, Pápai Sándor értesítést kapott a vámhivatalától, hogy a selyemcsempészséért 370.000 lejes bírságot rövid időn belül ki kell, hogy fizessen. De honnan? És miért? Hiszen ő egyáltalán nem tudott az egész csempészséről semmit. Vagy a vámhivatalnak az az álláspontja, hogy a büntetést kirójják, akár jogos, akár nem? Természetesen Pápai megfeleltette ezt a bírságot az oradeai törvényszékhez.

— Gyalokay újból és ismét perej. Nem rég írtunk róla, hogy Sacueni megnyerte az évtizedek óta húzódó Gyalokay perj. — Még a háboru alatt vette meg a többszáz holdat kitevő Gyalokay birtokot Gyalokay volt cluji főispántól és örököseitől Sacueni városa. A vételárnak csak egy részét fizették ki, de kötelezték magukat, hogy a fennmaradt összeget egyenlő részletekben kifizetik a következő években. Nem is volt semmi baj, fizették a részleteket rendesen. Egy nap aztán kitört a kommunizmus. A kommun alatt a város akkori vezetői, nem nagyon törődtek a részletek rendes fizetésével. Később aztán Gyalokayék arra hívtakozva, hogy a város nem tartotta be az előírt megállapodást, a vételt semmisnek nyilvánították és perejli kezdtek. Egyik perkövette a másikat, Végre is az ügy a Semmitőszékhez került és végső fokon a város nyert. Mindenki megnyugodott és hitte, hogy a Semmitőszék döntése pontot tett a Gyalokay féle perekre. A napokban kapta

a sacuenii gazdaközönség Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor értesítését — ki a sacueniek ügyvédje volt — hogy Gyalokay újból pert indított és 1,300,000 lelt követel kártérítés címen, azzal érvelvén hogy a gazdaközönség az akkor érvényben levő úgynevezett "fehérhátú" bankókkal fizetett az pedig nem ért annyit, mint amennyi rá volt nyomva. Tehát ez az 1,300,000 lei az a bizonyos értékdifférenca. Sacueni közvéleményét újból alaposan felkavarta a Gyalokay ügy aminek úgy látszik, sohasem akar végeszkadni.

— Dr Stettner János volt sacuenii közjegyző azonnali elbocsátását helybenhagyta a Semmitőszék. Még 1932-ben történt hogy dr Stettner János sacuenii kir. közjegyzőt azonnali hatállyal elbocsátották az állásából azzal, hogy kinevezése nem törvényes alapon történt. Dr Stettner János contenciós pert indított az állam ellen s kérte, hogy helyezték vissza állásába. Az oradeai tábla helyt is adott a keresetnek és elrendelte, hogy dr Stettner Jánost helyezték vissza állásába. Azonban az ügy fejebezés folytán tovább ment a Semmitőszékhez. A napokban érkezett le a Semmitőszék döntése, mely szerint dr Stettner azonnali elbocsátását helybenhagyta.

Ötven kisebbségi alkalmazott fegyelmi ügye a belügyminisztérium előtt

Bucuresti, április 10.

A belügyminisztériumban tegnap foglalkoztak 50 kisebbségi közigazgatási alkalmazott fegyelmi ügyével, kiket a nyelv nem tudás miatt állítottak fegyelmi elé. A fegyelmi elé állítottak legtöbbször alusi közigazgatási alkalmazottak. A belügyminiszter most azzal küldte vissza a dossziárokat az illetékes prefektusoknak, hogy azok a törvény keretén belül olyan szankciókat alkalmazzanak, amelyeket jónak látnak.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

14

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 300 nyereményes husvétli tombolán

1935 április hó

A NAP

★

„Friss a kakas!”

Az elmúlt tél folyamán új ipar sarjadt ki a város uccáin. Ezt a kifejezést ne átvitt értelemben tessék venni, hanem úgy, ahogyan le van írva. A "friss kakas" léte. zett eddig is, jól megtermett asszonyok gyártották otthon hihehetően mennyiségekben és óriási fehér zsákokban cipelték végig a városon a patogatott kukoricát, bekiabálva a kapuk alján, hogy: Friss a kakas...

Az idén azonban merész újítást vezettek be ezen a téren. A friss kakast — ha szabad ez a kifejezést használnunk — szalonképessé tették azzal, hogy a szemünk előtt készült az uccán. Százával letesíttek a kakaskészítő "üzemek", mindenki szeme láttára, patogatott ki az apró kukoricaszemből a finom, fehér bél... Nem csalás, nem ámtítás mindenki személyesen győződhetett meg róla, hogy a "kakas" valóban friss. És fogyott is a temételen patogatott kukorica. A különös csemege, amely eddig a gyermekek szórakozása volt, az uccai gyártás következtében avanszájt, hosszú évtizedek után a felnőttek is felfedezték, hogy a "kakast" enni lehet, sőt... Olcsó és jó,

A friss kakas "ipara" hamarosan felvirágzott. A patogatott kukorica kenyeret adott egy csomó munkanélkülinek nem is beszélve arról, hogy a vásárló közönség nagyrésze is a munkanélküliek közül került ki. Egy leírta annyi kakast lehetett kapni, hogy egy jó időre elhaltatott tőle az éhes gyomor. Az emberi táplálkozás titokzatos vegytanával foglalkozó orvostudósok bizonyára pirulva vennék tudomásul, hogy emberek százai egy lei ára kakással laknak jól és hosszú vitába kezdenének afölött, hogy vajon mennyi tápértéket jelent egy liter kakas, de hát azt a néposztályt, amely a tél folyamán kakással való táplálkozásra rendezkedett be, keveset érdekli a tudósok véleménye. Jólaktak és ez a tény a kakas javára bilentette a mérleget.

Mint sok más azonban, a kakas is szezoncikk és a nehezen elérkező tavasz ezt ipart is megfojtja. A mindenen átgázoló kři zis a "akasiiparosokat" sem kiméli, jassanlassan kisüt a nap és a sulyos gonddal küzdő kakaskészítők nem kis kétségbeeséssel gondolnak az eljövendő holtszezonra. Tegnap beszélünk egy ilyen iparossal, aki szomoruan jelentette ki, hogy vége a "konjunkturáknak", még egy-két hét és azután lehet csukni a "boltot". És hogy ez az üzlet komoly, arra bizonyosság a kakasgyáros saját bevallása, amely szerint naponta átlag 150—200 liter fogyott el a fehérszínt csemegeből, hetipiackor még ennél is jóval több. Ha tekintetbe vesszük, hogy a négy-öt leibe kerülő kukorica literjéből 20—30 liter friss kakas kerül ki, könnyen kiszámíthatjuk, hogy egy pár darabnyi faszen "rezsivel" dolgozó üzem egész rendes jövedelmet hajtott. Még szerencse, hogy a mindent látó kereskedelmi miniszterünk nem vett tudomást az új iparágról. Különben itt is kiméletlenül alkalmazná a maximális árakat és a spekulatörvényt.

— Közlemény. Az osztálysorsjáték igazgatósága közudomásra hozza, hogy a népjóléti minisztérium 2164. szám alatt megengedte, hogy f. hó 12 13 és 14-én a sorsjáték árusítások és ügynökségek este 9 óráig nyitva tarthassanak. Ha ezen árusítások mással is foglalkoznak akkor csak a sorsjegyosztály működhetik a rendes zárán túl.

Ötven százalékos vasúti kedvezmény a román husvétü ünnepeken

Április 26-tól május 5-ig érvényes a kedvezmény

Bucuresti, április 10.

A vasút vezérigazgatósága elhatározta, hogy a román husvétü ünnepek alatt vasúti kedvezményt ad. A rendelet szerint április 26-án déli 12 órától május 5-én éjjel 12 óráig az ország összes vasútvona-

lain fél jeggyel lehet utazni olyan feltételek mellett, mint karácsonykor. Tehát az utas csak fél jegyet vált oda és ha vissza akar jönni, akkor visszafelé is fél jegyet vált.

Áll a harc a cementgyárosok és a kereskedelmi miniszter között

A cementkartell sztrájkjal fenyegetőzik. -- Manolescu Strunga a cementimport felszabadításával válaszol

Bucuresti, április 10.

Mint ismeretes, Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter 17.500 leiben maximuma a cement vagonjának árát. A cement kartell elhatározta, hogy harcot kezd a kereskedelmi miniszter ellen és sztrájkba lép. Amint erről Manolescu-Strunga tud-

mást szerzett, azonnal engedélyt adott 1500 vagon cementnek kompenzációs importjára. Kijelentette a miniszter, hogy nem bánja, hogy ha a gyárosok sztrájkba lépnek, neki megvannak az eszközei hogy minden torlódást elkerüljön azáltal, hogy megnyitja az ország határait a külföldi cement előtt.

Már csak pár nap... az ön jövőjét dönti el
Az Osztalysorsjáték húzása: 1935 április 15.

Még vásárolhat sorsjegyet a **BANCA ILIESCU S. A.** oradeai fiókjánál
Bulv. Regele Ferdinand 11. Casa Naționala épületében

Elfogták a brailai cukor- csempészek vezérét

Braia, április 10.

Kalandos körülmények között sikerült letartóztatni a brailai hírhedt cukorcsempészek főnökét, Giorgopot. Az ügyészség tegnap értesítést kapott, hogy Dumitru Giorgopot a hírhedt cukorcsempész a városban tartózkodik és egy volt tisztviselőjének házában rejtőzködött el. Az ügyész karhatalommal behatolt a lakásba, azonban a

szélhámos már nem volt ott, hanem egy szintén ugyanabban az uccában lakó ügyvédhez menekült. Az ügyész oda is elment, azonban az ügyvéd ellenállt a karhatalomnak, úgy hogy őt is ártalmatlanná kellett tenni. Giorgopot éppen akkor sikerült letartóztatni, amikor gimnázista növendéknek akar átöltözni és elmenekülni.

Egy lányt szerettek mindketten

A robogó vonat elé lökte legjobb barátját

Rosiori de Vede, április 10.

Megdőbentő eset történt Pitesti közelében a vasúti töltés mentén. A személyvonat elvágta Ghita Stancu 18 éves fiatal embert, aki Talvara Vaside nevű fiatal emberrel, legjobb barátjával, sétált. Az a gyánu merült fel a vizsgálat során, hogy nem szerencsétlenségről, hanem gyilkosságról van szó, amennyiben

Stancu barátja lökte a vonat alá.

A fiatal embert letartóztatták és vallatás alá vették. Először mindent tagadott, később azonban bevallotta, hogy tényleg a vonat alá lökte barátját. Tettének okául azt adta elő, hogy mind a ketten egy lányba voltak szerelmesek és ő így akart megszabadulni a kellemetlen vetélytársától.

Újból megszökött hazulról két bucurestii diák

Constantába mentek, hogy a tengeren tulra szökjenek

Constanta, április 10.

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy Constantában elfogtak két diákot, akik elrablás meséjével akarták zsarolni szüleiket, hogy így szerezzenek pénzt egy tengeren túli utra. Most érkezett jelentés szerint a két kalandor példáját követő két fiú követte, akik pénz nélkül megszöktek Bucurestiből és Constantába érkeztek. A

két fiú Marinescu Nicolai 15 éves negyedik gimnazista, és Dorslausu Joan szintén 15 éves, ötödik gimnazista. A két szökésény Constantában elbújt a hatóságok elől, azt gondolván, hogy a szülők keresetnek fogják őket. A rendőrség most a kikötőben tart állandó razziákat, hogy a két gyermeket megakadályozza a szökésben.

Felfedezték Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógynövényt fedezett fel egy tudós, amelynek kivonata 10-15 éves gyomor-, bél-, és epe bajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát »Gastro D«-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert a gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg és ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet ujjaéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A »Gastro D« megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgyógyászok, gyomorégést, felfúvódást, szív-tájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bélbifekélyeket.

A »Gastro D«-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, amelyeket diagnosztikán sem tudtak.

E gyógyszer képviseletét sikerült Császár Ernő bucuresti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ara 103 lej, vidékre utánvétellel is küldi 20 lej költség felszámításával.

**NE VEGYEN SEMMIT,
míg meg nem győződik
olcsó fűszer árairól!**
MILLYE, Str. Gen. Holban 14.

Bizományosainkhoz!

Felkérjük azon bizományosainkat, akik még a márciusi elszámolást nem küldték be, azt azonnal juttassák el hozzánk a pénz egyidejű átutalása mellett.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13: Lemezek. 14:40: Könyvnyti lemezek. 18: Rádió zenekar. 20:35: Fidelio, opera közvetítése az operaházból. A színpadon hírek.

Budapest: 7:45: Torna, gramofon. 11: Hírek Felolvasás. 13:05: Gróf Klebelsberg Kunó emlékünnepe Szegedről. 15:10: Időjárás jelentés. 17:10: Az otthon diszitése. Előadás. 17:45: Hírek. 18: Gazdasági előadás. 18:30: Operaházi zenekar 20: Elbeszélések. 20:30: Verdi Requiemjének közvetítése a Vigadó nagyteremből. 22:50: Hírek. 23:10: Szalonzenekar. 23:50: Filmzene

PÉNTEK

BUCURESTI 13: Lemezek. 13:45: Lemezek. 14:15: Hírek. 14:40: Lemezek. 18: Rádiózenekar 20: Felolvasás 20:20: Lemezek. 20:50: Hangverseny ismertetés. 21:15: A fúharmonikusok szimfonikus hangversenye az Atheaneumból. Szünetben 22 Hangverseny magyarázat. 23: Hírek.

BUDAPEST: 7:45: Torna. 11: Hírek, felolvasások. 13: Harangszó. 14:30: Szalonzenekar 14:15: Időjárás jelentés. 15:20: Marjay Erzsébet énekel. 15:40: Hírek. 17: Diákféltára. 17:45: Hírek 18: Előadás. 18:30: Kurina Simi cigányzenekara. 19:35: Gyors író tanfolyam. 20: Sport 20:15: Gramofon. 21: Vidám est. 22:20: Jazz. 23:10: Operaházi zenekar. 24:15: Farkas Jenő és cigányzenekara

**50 lejjel nyerhet
250.000 lejt,**

50 000, 25 000, 10 000 stb nyereményeket az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságíró Szervezet készpénz sorsjátékán.

Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadóhivatalában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. Postai rendelést az összeg és portó (rendes levél 7 lej, ajánlott levél 17 lej) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. ÁPRILIS 12.

A POTYAUTAS

86

— Most nyomozzuk le Finch kapitány meggyilkolásának körülményeit. Ugy vélem, hogy, ha megtaláljuk a kapitány gyilkosát, akkor megtaláltuk Lyons és Enright gyilkosát is.

— Osztom a nézetét — bólintott a gróf nagy határozottsággal. — Ha csak felületesen vizsgáljuk a történetet, legvalószínűbbnek látszik az a feltevés, hogy a potyautas követte el valamennyi gyilkosságot; hiszen egyet a szemünk láttára követte el. Most én is ejmondok mindent, amit megtudtam. Mr. White múlt éjszaka egyik vizitáló mögött rejtőzött. Előrebocsátom, hogy ennek az embernek a megjelenése cseppet sem rokonszenves. Azután itt a meglepő felfedezés, hogy Lyons ékszereit Mr. Fische kabinjában találta meg. Nagyon különös. De nem tudom elképzelni, hogy Miss Caldwellnek bármi része is lehetne ebben a dologban.

— Mindenesetre nagyon különösnek látszik — bólintott Hand.

— Itt vannak továbbá Minueték folytatása gróf. — Nyomorult zsarolók! Én is az ön véleményén vagyok hogy nekik csak káros lehetett volna ha megölik azt az embert, akitől pénzt zsarolhattak. De azért semmit sem lehet tudni!... Hiszen ez a nő megfenyegette Mr. Snookot, amikor meg akarta nevezni a bátyját!... Nem lehetséges, hogy Minueték esetleg pillanatnyi főindulásokban vagy dühükben ölték meg Lyons?

— Nem hiszem — rázta a fejét Hand. — Enrightet pedig semmi szín alatt sem gyilkolhatták meg ők, miután mind a ketten ott álltak előttünk, amikor azt a szerencsétlen embert agyonlőtték.

— Tehát megint csak egy véleményen vagyunk — bólintott a gróf. — És végül itt van a furcsa alibi, amelyet Monsieur Duval bizonyított Mrs. Carternek. Hajlandó vagyok ehinni, hogy a francia csak a vagias fölbuzdulásában mondott valótlanúságot. De arról nem szólt egy szót sem, hogy hogy van-e valami bizonyíték arra vajjon Mrs. Carter csakugyan odabenn maradt-e Lyons kabinjában, miután a többiek már mind elmentek?

— Erre a világon a legjobb bizonyítékunk van — felelt Hand. — Maga a Lady mondta, hogy ő ment el utoljára.

— Nos, a francia, úgy látszik, megijedt, mikor...

Az ajtó kinyílt. Mr. Hawks lépett be. Némán csukta be a kabinajtót és Handhez fordult. A gróf fontoskodva ráncolta össze a homlokát és hátratámaszkodott székében. Hand élesen nézett a léghajó új parancsnokának szeme közé.

— Mit tud mondani nekünk Mr. Hawks Finch kapitány meggyilkolásának körülményeiről?

— Eppen azon fáradoztunk, hogy elkerüljük a viharzónát — kezdte Hawks. — A kapitány megkért, hogy menjek be vere a kabinjába és beszéljünk meg mindent alaposan. Mikor bementem, akkor ő már ott fektült a földön és mellette egy ember térdelt. Egyenesen beugrottam a kabinba és mindjárt láttam, hogy a kapitány meghalt! Nagy megdöbbenésemre, fölsímtam azt az embert, aki mellette térdelt. A professzor volt! Tudom, hogy meg kellett volna őriznem az önuralmam. De rettenetes megdöbbenés kerítettség hatalmába, amikor a kapitány holttestét megpillantottam! Kiszaladtam és zajt ütöttem. Ez minden, amit mondani tudok.

(Folyt. köv.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

4. oldal.

1925. ÁPRILIS 10.

Kiutasítottak Danzigból egy angol újságíró

Azt hiesztelte, hogy Göbbels ellen merényletet követtek el

Danzig, április 10.

A danzigi rendőrség kiutasított egy Joel Kanny nevű angol újságíró, akiről megállapították, hogy ő küldte el Londonba azt a hírt, hogy Danzigban Göbbels német propaganda miniszter ellen merényletet követtek el. Az újságíró lakáján házkutást tartottak, ahol megállapították, hogy

Joei Kanny nem kevesebb, mint 150 hamis hírt adott le az angol sajtónak a danzigi állapotokról.

Az angol újságíró szuronyos rendőrök kísérték a vonathoz.

Százezer lejes betörés Toplitán

A betörőket meglepték „munka” közben, de sikerült elmenekülniök

Targu-Mures, április 10.

Blutner Dávid topjitai kereskedő üzletebe tegnap éjjel betörők hatoltak be és felfeszítve a pénzszekrényt, onnan 100 ezer lejt raboltak el. A betörőket tetten érték, a mint az üzlet értékes dolgait akarták össze-

harácsolni, a banditák a hátsó kijáraton elmenekültek. A nyomozás rövidesen megállapította, hogy a két rabló Moldovan Alexe és San Mihály régi büntetett elítéltek, akik betöréssel azonos. A két veszedelmes betörőt mindezekig nem sikerült letartóztatni.

SPORT

Ujjászervezik a bírótestületet

Bucuresti, április 10.

A központi bíróbizottság elhatározta, hogy teljesen ujjászervezi az egész bírótestületet. Új alapokra helyezik a bírókiképzést, új szervezeti és fegyelmi szabályzatokat alkotnak és a bírói fokozatokat is meg-

változtatják. Az ország legjobb bírójából egy 120-as keretet akarnak felállítani a nemzeti liga részére, a többiek pedig alsóbb kategóriákba kerülnek. A reformterveket ez év szeptember haváig akarják megvalósítani.

Összeállították a Svájc ellen szereplő magyar futballválogatottat

Budapest, április 10.

Hétfőn este a magyar válogató bizottság hosszas vita után összeállította a svájciak ellen kiálló magyar csapatot. A felállítás, amely a jelenlegi formákat véve alapul, a legjobbnak nevezhető, a következő-

képpen fest:

Hóri; Polgár; StSernberg; Palotás; Sárosi, Szalay, Röck, Vincze; Avar, Cseh; Titkos.

A magyar csapatnak nehéz dolga lesz a feljavult svájci válogatottal.

Izgalmas és nehéz küzdelem után csak túsaránnal győztek a magyar karóvivók Cremonában

Cremona, április 10.

Vasárnap kezdődött meg ünnepélyes keretek között az olasz-magyar válogatott kardvívó verseny.

A magyarok Kabos, Rajtovich Bay, Kovács, Erdélyi Rajcsányi tagokból álló csapatot állították ki az olasz csapat ellen, amely Pinton, Marzi Gaudini; Marciota; Treves és Purcari-ból állott.

Az első nap eredményei fölényes magyar győzelmet sejtettek mert 17:7 arányban vezettek az olaszok ellen.

Hétfőn azonban az olasz csapat új erőre lendült és mindvégig nyitlatta tette a küzdelmet.

Az utolsó asszónál 18:17 arányban az olasz csapat vezetett, a versenyt eldöntő asszót Gaudini-Kabos vívták. Az izgalmas párviadal közben egy sajnálatos szerencsétlenség történt, Kabos korán vette le védősisakját és Gaudini kardja olyan erővel

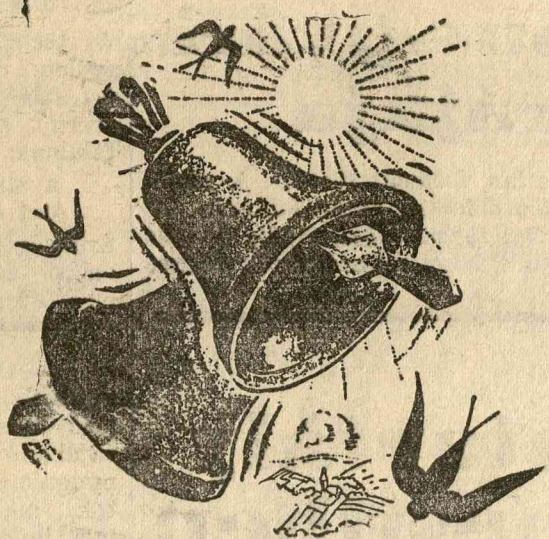
ja arcát, hogy a kiváló vívó elájul.

Ugy látszik azonban, hogy ez nem ártott meg neki, mert mikor újra a porondra állt, briliáns technikával győzte le ellenfelét.

Végeredményben a magyar csapat 18-18 arányban végzett, de jobb túsaránnal győzött.

Háromszázötven sebesült egy futballmérkőzésen

A Skóvia-Anglia mérkőzés eredménye 2:0. Most érkezett jelentés arról, hogy a mérkőzés előtt tumuztózus jelenetek történtek a pálya körül. A kinnrekedt közönséget lovasrendőrséggel akarták eltámasztani a pálya kapuitól, s az attaknak köztük több súlyos jellegű sebesült is lett.



SENKI SEM FEDEZHETI A HUSVÉTI KIADÁSOKAT 200 LEIVEL!

A nagy nap, a feltámadás ünnepe, az öröm napja a húsvét, megelőző ünnepést követel. Az emberek és a természet új ruhát öltenek. Kétszáz leivel megünnepelheti valaki jól a húsvéti ünnepeket? TERMÉSZETESEN, NEM? De ha 200 leit elkölt, hogy meg-



ujtsa negyed sorsjegyét az Állami Sorsjátékon, vagy 400 leit, hogy új sorsjegyet vásároljon, úgy reménye van arra, hogy a húsvétot mint millió-mos ünnepelhesse.

Eddig az Állami Sorsjáték az egész országban számtalan hajlékba hozott örömet, vigyort és vigaszt. Miért ne lehetne az Ön hajléka is az ünnep alkalmával ezek között? Panaszodik? De az új milliomosok miért nem panaszkodtak? A szerencse nem jön magától és hivatlanul. Siessen bizalommal elébe. A kulcs, amely az ajtaját nyitja, csakis az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
SORSJEGYE!

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad Banca Goldschmidt
Casa de Păstrare Generală
din Arad S. A.
Brașov „Fortuna” Alex. Enkelhardt
Cernăuți Banca Comercială Națională
Banca Oehlgisser & Horowitz
Alfred Noe
Cluj Banca Iliescu

Cluj Economia
Institutul Comercial de Credit
Oradea Banca Dacia
Union S. A.
Tg. Mureș Ernest Révész
Timișoara Banca Centrală
Banca de Scont
Banca Timișoarei

Sinautó és pályakocsi súlyos karambolja Oradea közelében

Négy pályamunkás súlyosan megsebesült

Oradea, április 10.

Súlyos és könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt szerdán délelőtt fél 11 óra tájban az Oradea közelében fekvő Mierlau és Drumul-Mare községek között húzódó vasuti vonalszakaszon. A reggeli órákban egy motoros sinautó indult el az oradeai pályaudvarról, amelyen Mateescu Stanica és Teodora inspektorok ültek, akik inspekciós körútra indultak. A sinautó röviddel féltizenegy előtt hagyta el Drumul-Mare községet, amikor egy éles kanyarodásban teljes sebességgel

szembejött vele egy pályakocsi, amelyben négy munkás ült.

A pályakocsi Tasad feől jött lefelé a domb oldalon Oradea irányában. A lejtős pályán a pályakocsi nagy sebességgel jött lefelé és a kanyarodó miatt a két szembejövő jármű utasai csak az utolsó pillanatban vették észre egymást, mikor már

a karambol elkerülhetetlen volt. Pár pillanat és a két jármű egymásba futott.

A pályakocsi felborult és összetört. A munkások kiestek belőle és

súlyos sérüléseket szenvedtek. Csodálatos módon a sinautó utasainak semmi baja nem történt.

A sinautón ülők azonnal telefonon kértek segítséget az oradeai pályaudvartól, amely egy mozdonyból és egy személykocsiból álló segélyvonatot küldött ki a helyszínre. Erre fejtették a négy sebesültet, akiket azonnal behozták a pályaudvarra.

A vonat még a bucurestii gyors érkezése előtt befutott. Kihívták a mentőket, akik a sebesülteket kórházba szállították. Itt megállapították, hogy

a négy munkás közül csak Cosma Gavrija sérült meg súlyosabban, aki súlyos lábtörést és belső sérüléseket is szenvedett.

A kórházban mind a négy sebesültet műtétnek vették alá. Remélhető, hogy Cosmát is sikerül megmenteni az életnek.

A nyomban megindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit se terhel a felelősség, mert a kanyarodóban a két jármű utasai nem vehették észre egymást, míg a motoros sinautó zugása elnyomta a pályakocsi okozta zajt.

Időjárás

Nyugati, délnyugati légáramlás, derült idő. A hőmérséklet emelkedik.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon olvasóinkat, akik a lapért bármily kis összeggel is tartoznának lapusainknak, illetve bizományosainknak, hogy tartozásukat szíveskedjenek azonnal kiegyenlíteni, mert másképpen nem tudnak bizományosaink elszámolási kötelezettségüknek eleget tenni, ez esetben pedig a legnagyobb kellemetlenségeknek vannak kitéve.

10 ezer vagon buza exportját engedélyezte a kormány

Bucuresti, április 10.

A kormány gazdasági bizottsága 10.000 vagon buza kivitelére adott engedélyt. Ez a 10.000 vagon buza mentes lesz az export illetékek alól.

Leégett a világhírű párisi „Conciergerie” fogház

Páris, április 10.

Tegnap váratlanul tűz ütött ki a párisi „Conciergerie” fogház épületében. A rabokat sürgősen át kellett telepíteni, mert a hatalmas toronyrészek is lángot fogtak és az egész épület pusztulással fenyegetett. A tűzoltók nagy erőfeszítéssel eloltották a tüzet, de az épület

egyik tornya annyira megrongálódott, hogy minden pillanatban a bedőlésétől kell félni.

Az egész épületet kiürítették, kordounal vonták körül nehogy a leomló torony kárt okozzon.

A „Conciergerie” égése nagy izgalmat keltett Párisban, mert a legendás hírfogházat minden francia ismerte. Ide zárták annak idején Mária Antoinette királynét majd Dantont, Fouquieret és számos forradalmárt. A hatalmas fogház épületét még a XIII-ik században építették.

Felakasztotta magát Turdán egy munkanélküli kereskedő

Turda, április 10.

Szaniszló Albert turdai 64 éves kereskedő afölötti elkeseredésében, hogy sehogy sem tudott elhelyezkedni, felakasztotta magát. Amikor tettét felfedezték, már nem volt benne élet. A szerencsétlen ember után két gyermek maradt, kik a legnagyobb nyomornak néznek elébe.

Figyelje olcsó áraimat!

1 kg nuilás grizes liszt 7 lei, petroleum 4 lei, 10 dkg pergelt kávé 14 lei, 1 rud Franck 4 lei, 10 dkg cacao 5 és 6 lei, 1 kg hordós káposzta 6 lei. Darált mák, szép fehér dióbél, mazsola, kocka és kristály cukor legolcsóbb árban kapható

MILLYE fűszerüzletében, Str. Holban 14

Megegyezett Románia és Törökország a Dobrogeában élő törökök ügyében

Constanta, április 10.

A román állam és Törökország között hónapok óta tárgyalások folytak arra nézve, hogy a Dobrogeában lakó és Törökországba kivándorolni szándékozó törökök ügyét intézzék el. Végre a két állam között megegyezés jött létre, amely szerint a román állam 10 éven keresztül fogja fizetni annak a birtoknak ellenértékét, amit a törökök itthagynak. Ezt a fizetést természetben fogják eszközölni, még pedig petroleumban. A török állam viszont szintén ilyen mértékben kártalanítani fogja a török Tráciába vándorló törököket, amellet, hogy földet juttat nekik.

Végelet a Phöbus-gyári munkások sztrájkja

A Phöbus-gyári sztrájk ügyében tegnap este váratlan fordulat történt. A munkások képviselői bejelentették hogy alávetik magukat a döntőbíróság határozatának. A döntőbíróság elnöke közös megegyezéssel Mihaescu táblai főelnök lesz. Addig is míg a döntőbíróság összeül, a munkások képviselői, bejelentették, hogy ma csütörtök reggel valamennyien felveszik a munkát.

16 petroleumtartály robbant fel Ploestiben

Két ember meghalt, kettő megsebesült. -- Tűzveszély fenyegeti az egész várost

Ploestiből jelentik: Szerdán délután négy órakor borzalmas robbanás rezgettette meg Ploestiben a levegőt, utána közvetlenül még tizenöt robbanás történt.

Az emberek pánikszzerűen menekültek ki a házaikból, amelyeknek falai megrepedeztek, az ablakok betöredeztek.

Röviddel később megállapították, hogy a robbanás a ploesti Vega petroleumfinomító telepén történt. Percek múlva villámgyorsan terjedt el a városban a hír, hogy a Vega-csúcs 16 petroleumtartálya a levegőbe repült.

Szerencsére a munkásság nagyrésze már eltávozott a telepről és így csak két munkás halt meg, kettő pedig súlyosan megsebesült.

A modernül felszerelt petroleumgyári tűzoltóság valamennyi telepről a tűz színhelyére vonult ki, mert félt, hogy a nagy melegtől

a szomszédos petroleumtelepek is ki-
gyulladnak és felrobbannak, ami a város teljes pusztulását vonná maga után. Telefonáltak a bucurestii tűzoltóságnak is, amely teljes készítséggel vonult ki Ploestibe, hogy a tűz eloltásánál segítsen.

A kár hozzávetőleg becslés szerint a 16 tartály felrobbanásával több mint 10 millió lej.

Az oltási munkálatok még tartanak, de attól is lehet tartani, hogy a tűz tovább terjed.

Roosevelt ellen merénylet készült?

Newyorkból jelentik: 800 főnyi rendőr és belső karórság lepte el tegnap a newyorki központi pályaudvart, ahol Roosevelt az Egyesült Államok elnökét várták, aki unokatestvérének, a volt kanadai amerikai követnek a temetésére jött Newyorkba. Az

elnököt ugyanis merénylettől féltették. Kevéssel ezelőtt történt ugyanis, hogy az elnök különvonata egy állomás közelében eljött egy üres autót, amelyet mint megállapították ismeretlen tettesek készakarva állították a sínek közé.

Leszállította a tábla Bálint Mihály szobafestő büntetését, aki inzultálta a Betegségélyző alkalmazottait

Bálint Mihály szobafestőnél, 1933 december 12-én megjelent két Betegségélyzői tisztviselő Petrila Pál és Bojinescu József s felszólították, hogy fizesse ki taxa hátralékát, mert ellenkező esetben foglalnak.

Bálint Mihály szidalmazni kezdte a tisztviselőket, mire azok rendőrért szaladtak. Két rendőr társaságában tértek vissza s megkezdtek a foglalat. Bálint Mihály azonban nem ijedt meg a rendőroktól sem, rátámadt Petrilara

két pofont adott neki, aztán az iratokra vetette magát és összetépte a jegyzőkönyvet.

Hatóság elleni erőszak címen vont a felelősségre a törvényszék s első fokon 15 napi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre ítélte.

A tábla ma tárgyalta az ügyet és Bálint Mihály büntetését, az enyhítő körülmények figyelembevételével kétezer lej fő és 1000 lej mellékbüntetésre szállította le.

Megkezdik a kutatásokat Oradeán a melegforrás után

Ősszel fedett uszodává alakítják át a strandot

Annak idején beszámoltunk Mosoiu polgármesternek arról a tervéről, hogy Oradeát fürdővárosnak minősítik s ezzel egyidejűleg megkezdik a földfurásokat, hogy melegvizre akadjanak. A terveknek megfelelően Mosoiu polgármester intézkedésére ma Oradeára érkezett dr. Lobontiu a cluji egyetem geológiai tanára, aki haladéktalanul

megkezdte az oradeai földrétegeződés tanulmányozását. Munkájának első fejezetként az irattárban áttanulmányozza a régebbi kutatások eredményeit s ezeknek alapján fog hozzá a furásokhoz. Lobontiu tanár meggyőződése szerint

a strand alatt okvetlenül melegvizre bukkannak és így itt haladéktalanul

megkezdik a furásokat.

A technikai ügyosztály már minden előkészületet megtett és Lobontiu tanárral egyetértésben folynak a munkák. Értesülésünk szerint, amennyiben a strand alatt valóban találunk melegvizet, akkor

a strandon már az ősszel fedett uszodát építenek.

Szükségtelen hangsúlyozni, hogy ez milyen óriási előnyökkel járna, hiszen Erdélyben első fedett uszoda lenne az oradeai.

— Oradean mindennapra esik egy öngyilkosság. Tegnap délből a Nilgesz-telegen lévő Constanta uccsa 28 számú ház fűskamrájában felakasztotta magát Szabó János nyugalmazott vasutas. Mire tettét észrevették, már halott volt. Bucsuvelében azt írja, hogy nem bírja tovább az élet terheit. Igen érdekes hogy Szabó az öngyilkosság elkövetése előtt nem kevesebb, mint egy liter likőrt ivott meg.

— Elfogták a rendőrségről megszökött fiatalembert. Megírtuk, hogy szombaton este a rendőrségi cellából megszökött Major József betörő, cellatársával, egy fiatalemberrel együtt, akinek kilétét akkor nem sikerült megállapítani. Tegnap a véletlen folytán az egyik rendőr felismerte és letartóztatta ezt a fiatalembert akiről ez alkalommal kiderült, hogy Gresuk Ivánnak hívják és orosz nemzetiségű. Hogy hogyan került a városba és mit keres itt, még nem sikerült megállapítani. A nyomozást folytatják Major József kézrekerítésére.

— Megerősítette a törvényszék a lesi gyilkosok fogságát. Tegnap került a törvényszék vádtanácsa elé Copacea Josif, Gheorghe és Theodor ügye, akik Les községben gyilkosságot követtek el a sorozás alkalmával. A vádtanács megerősítette a három legény ellen elrendelt vizsgálati fogságot.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó

A Vig özvegy

Capitol Mozgó:

Uj Palesztina.

Heyman Szinkör

A rendőrség jelenti...

OMNIA MOZGÓ:

1) Pillangó kisasszony. 2) Egy óra veled.

APROHIRDETESEK

Csinos urileány tavaszra Gállnál vesz "Muhary" divatcipőt Blv. Regele Ferdinand 10 szám.

Találtatott egy kávébarna vadászkutya, vágott füle és fark nélküli. Cim a kiadóban. 2272

Magánváltások, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Tenyérből, kártyából 20 leiert jósolok, bármilyen bajaiban segíteni tudok. Strada Moldova, második 58. szám. Oradea. 2273

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Kétszobás lakást lehetőleg magánháiban keresek, hosszabb idejű bérletre, itt a Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Jegyszedőnk korzó székekhez románul is tudók, felvétetnek. Str. Astra 23. emelet.

Motorbicikli eladó. Értekezni Por Mihály, Str. P. Cerna 4. 2274

Jömegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3-4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynököléssel. Cim a kiadóban.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA